

Алла Заслужена
Національний авіаційний університет
м. Київ (Україна)

Психологічні аспекти дистанційного навчання

***Анотація.** Розглядаються психологічні аспекти дистанційного навчання. Зазначено залежність між психологічними типами студентів і особливістю сприйняття ними інформації. Представлено відмінності в засвоєнні інформації, в стилі відтворення інформації студентами в залежності від їх психотипів при вивченні іноземної мови.*

***Ключові слова:** дистанційне навчання, комунікація, психотип, іноземна мова.*

***Abstract.** Psychological aspects of distance learning are considered. The dependence between psychological types of students and the peculiarity of their perception of information is noted. Differences in the digestion of information in the style of reproduction of information by students depending on their psychotypes in learning a foreign language are presented.*

***Key words:** distance learning, communication, psychotype, foreign language.*

Дослідження є результатом проєкту «Потенціал вищої освіти в умовах пандемії: глобальний, європейський, національний виміри» (№ 2020.01 / 0172) Національного фонду досліджень України, профінансованого за рахунок державного бюджету.

У зв'язку із заходами щодо запобігання поширення пандемії, викликаної COVID-19 і відсутністю іншої альтернативи для забезпечення освітнього процесу в сфері вищої освіти, дидактичні питання дистанційної освіти є актуальними для всіх сторін освітнього процесу.

Дистанційне навчання – процес навчання і виховання особистості в умовах відкритого інформаційно-освітнього середовища, коли взаємодія (студентів між собою і з викладачем) і доставка навчальних матеріалів здійснюються за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Слід зазначити, що при розробці дистанційного курсу викладачам слід враховувати психологічні типи студентів і сприйняття ними інформації. Візуали краще сприймають інформацію, представлену в схемах таблицях, діаграмах і анімації. Аудіали важко сприймають інформацію в письмовому вигляді. Для них слід використовувати аудіо записи, аудіо лекції, вебіари. Кінестетики важко сприймають відсутність безпосередньої взаємодії з іншими студентами, продуктивніше запам'ятовують під час активних форм роботи. Для дигіталіс важливі зміст, актуальність та функціональність навчального матеріалу [1, с. 145].

О. Добриніна досліджувала питання впливу психотипологічних характеристик особистості на особливості вивчення іноземної мови [2]. Дослідницею виявлені відмінності в засвоєнні інформації, в стилі відтворення інформації студентами в залежності від властивих їм психотипологічних характеристик особистості. Для студентів з циклоїдною структурою особистості властивий високий рівень процесу інтеріоризації в період навчання [2, с. 21].

Інтеріоризація наукового знання в процесі навчання у вузі визначається Т. Пушкарьовою як трансформація зовнішніх пізнавальних об'єктів у «внутрішньо присвоєні, особистісно значущі, усвідомлювані наукові знання, які не тільки узагальнюються, формуються, але і в подальшому розвиваються, переходячи межі можливостей самого процесу навчання» [3, с. 183].

Крім високого рівня інтеріоризації наукового знання студенти з циклоїдною структурою особистості відрізняються високим рівнем професійного перекладу іноземної літератури [2, с. 21].

Для студентів з істероїдною структурою психотипу властиві переважно вербальний метод засвоєння інформації, висока продуктивність слухової пам'яті, досягнення значних результатів у синхронному перекладі [2, с. 21].

Студенти з епілептоїдною структурою психотипу характеризуються комунікативним і некомунікативним стилем оволодіння мовою, вербальним і візуальним засвоєнням інформації, здатністю до тривалої мобілізації, що дозволяє їм

досягти успіху при синхронному і технічному перекладі [2, с. 21].

У студентів з шизоїдним психотипом і астеничним реагуванням переважають некомунікативний стиль оволодіння мовою і зоровий метод засвоєння інформації, працездатність. При технічному перекладі характеризуються творчим підходом і точністю відтворення професійної і комунікативної англійської мови [2, с. 22].

Оскільки організація, конструювання, проектування та рефлексія знання відбувається завдяки комунікаційним процесам, роль комунікації між студентом/студентами і викладачем при дистанційному навчанні дуже важлива.

Отже, з урахуванням психологічних аспектів і дотриманням адекватної комунікації дистанційна освіта може бути ефективним засобом у забезпеченні навчального процесу.

Список використаних джерел

1. Фальштинська Ю.В. Методологічні та психологічні проблеми використання інформаційно-комунікаційних технологій у дистанційному навчанні. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2016. Вип. 3. С. 142-147.

2. Добрынина Е.Н. Влияние психотипологических характеристик личности на особенности изучения иностранного языка: автореф... дис. кан. наук. Ставрополь. СГУн-т, 2004. 24 с.

3. Пушкарева Т.В. Интериоризация научного знания в процессе обучения в вузе. Преподаватель XXI век. 2009. №1. С. 178-183.